

a

FER

Saksnr: 2019-13

Ref: Sak FER16/19k

Oslo, 27. januar 2020

FAGETISK ANKESAK 2019-13: VEDTAKSPROTOKOLL

Ankeutvalget for fagetiske klagesaker (AFEK) har den 27.01.2020 sluttbehandlet ankesak 2019-13. Anken gjelder klagesak 16/19k, der X klaget inn psykolog Y i brev av 14.03.2019. Klagesaken ble avsluttet i Fagetisk råd 26.08.19 med følgende vedtak:

5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.

Innklaget psykolog har anket dette vedtaket i brev av 21.11.2019. Fagetisk råd har vurdert anken 06.12.2019, fastholdt sitt tidligere vedtak, og oversendte saken til AFEK 09.12.2019.

Problemstilling

Klageren har i sine klage- og ankeskriv framholdt at psykologen har brutt de fagetiske prinsippene på tre punkter. Slik Ankeutvalget oppfatter det, er de sentrale klagemålene at psykologen:

1. ikke informerte om at EMDR som metode kunne være sensitiv og avdekkende. Klager opplevde det som vanskelig at hun i behandlingen ble spurt inngående om traumer og opplevelser langt tilbake i tid. Dette hadde hun ikke fått informasjon om, til tross for at hun hadde spurt om dette før hun takket ja til behandlingen. Hun ville ikke ha valgt å gå til behandling hos en kollega hun kjente dersom hun hadde fått slik informasjon i forkant.
2. har brutt sin taushetsplikt ved å ha fortalt sin egen sønn om at klager skulle til behandling hos henne. Klager beskrev at psykologen selv fortalte henne dette i første time, og at psykologen ikke tok klagers reaksjon på dette på alvor.
3. har brukt egne tolkninger av sensitive opplysninger om klager fra terapirelasjonen som ammunisjon/våpen i en kollegial uenighet/interessekonflikt. Klager opplevde dette som dypt krenkende.

FER kom til at innklaget ikke hadde brutt de etiske retningslinjene når det gjelder klagepunkt 1, informert samtykke og valgfrihet i behandling. FER vurderte at innklaget har brutt de fagetiske prinsippene om konfidensialitet og taushetsplikt, jfr. Pkt 2 i klagen. FER vurderte også brudd på det fagetiske prinsippet om rollekonflikt og utnyttning, jfr. Pkt 3 i klagen.

Det er det siste punktet innklaget har anket over. I ankebrevet legger hun særlig vekt på FER sin bruk av begrepet utnyttning:

1. «Kva denne påstanden om utnyttelse bygger på.
2. Fagetisk råd har i si utgreiing ikkje kommentert eller tatt stilling til autoritetsbalansen i rollefordelinga i konflikten og kva for nokre maktmiddel som tas i bruk.
3. Form og massivitet i det klagar kjem med, ut frå at me er likeverdige partar, før, under og etter behandling. Den plutselige og voldsomme underkjenninga av meg som psykolog som fremkommer i klage meiner eg Fagetisk råd kunne ha kommentert i konklusjonen for å fremme konstruktiv kommunikasjon og ivarettatt begge partar.

Ankeutvalget har vurdert anken opp mot "*Etiske prinsipper for nordiske psykologer*". Etter utvalgets oppfatning er de aktuelle punkter disse:

- [II.4] *Integritet*, underpunkt "Redelighet og tydelighet", "Rollekonflikter og utnyttning"

Saksbehandlingen i Ankeutvalget

Saken er behandlet av de faste medlemmene Rune Raudeberg, Ingolf Fosse, Ingrid Sønstebø, Kjersti Arefjord, Gunnar Larsen og Mariann Stadler.

Utvalget har gjennomgått de skriv og vedlegg som ble framlagt for Fagetisk råd, vedtaket derfra, og ankeskrivet med vedlegg. Utvalget vurderer saken som tilstrekkelig opplyst gjennom de dokumenter som foreligger, og har derfor avstått fra å be motparten om tilsvaer.

Vurdering

Hvis en psykolog tar en kollega i behandling fordrer det at begge reflekterer grundig rundt de etiske og kollegiale problemstillingene dette kan føre til. Behandler er i en asymmetrisk relasjon selv om pasienten er en kollega, og AFEK er ikke enig i at innklaget psykolog og klager var likeverdige parter. Behandler må være bevisst sitt særlige ansvar for å ikke misbruke sensitiv informasjon, eller sin rolle som behandler overfor pasienten. Det var manglede refleksjon rundt rolle og asymmetri i relasjonen som utgjorde brudd på det fagetiske prinsippet [II.4] *Integritet*, underpunkt "Redelighet og tydelighet", "Rollekonflikter og utnyttning". Etter utvalgets vurdering har innklaget psykolog brutt med prinsippet om Rollekonflikt og utnyttning slik det framkommer av både brevene fra klager og fra innklaget.

Vedtak

5.2.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort.

Ankeutvalgets vedtak kan ikke påklages. Eventuelle forespørsler eller innsigelser rettes til Ankeutvalget.

Vennlig hilsen
Ankeutvalget for fagetiske klagesaker

Rune Raudeberg
leder

Likelydende brev sendt til

- Klageren
- Innklaget psykolog
- Fagetisk råd, Norsk Psykologforening
- Sentralstyret, Norsk Psykologforening